

NAUKA I TECHNIKA
w obszarze Partnerstwa Odry

Partnerstwo Odra
Idea, dotychczasowe działania, plany
na przyszłość.
Wnioski z badania ankietowego.

Jacek Baraniecki
Dyrektor Wydziału Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski Województwa
Zachodniopomorskiego

NAUKA I TECHNIKA
w obszarze Partnerstwa Odry

Partnerstwo Odra

Inauguracja: Konferencja Gospodarcza w 2006 roku

„Partnerstwo-Odra” jest nieformalną, międzyregionalną siecią, w której pod hasłem „Granice dzielą – Odra łączy”, w oparciu o projekty współpracują województwa: Wielkopolskie, Zachodniopomorskie, Dolnośląskie i Lubuskie oraz niemieckie kraje związkowe Berlin, Brandenburgia, Meklemburgia-Pomorze Przednie i Saksonia.

Celem tej transgranicznej inicjatywy jest zbudowanie efektywnej regionalnej wspólnoty, która zintegruje region nadodrzański zarówno w sferze politycznej jak i pod względem infrastruktury oraz stworzenie dynamicznego obszaru gospodarczego, kooperującego w możliwie wielu dziedzinach.

Współpraca naukowo-badawcza

foto. Szczyt polityczny Partnerstwa Odry w Poznaniu

5 listopada 2008 r., na szczycie politycznym Partnerstwa Odry w Poznaniu, **Województwo Zachodniopomorskie** podjęło się roli koordynatora w obszarze **transgranicznej współpracy naukowo-badawczej**.

Pierwszym krokiem było skierowanie jeszcze w 2009 roku do wszystkich premierów landów niemieckich oraz marszałków polskich województw pisma z propozycjami działań.

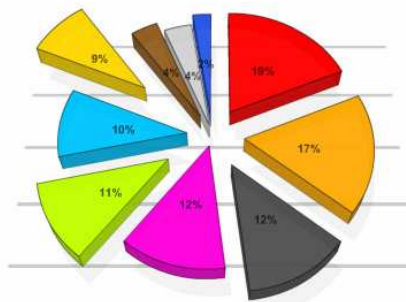
Wszystkie regiony wyraziły aprobatę dla zgłoszonych propozycji, spośród których najważniejszą była **potrzeba zdefiniowania priorytetowych obszarów współpracy i stworzenie mapy potencjału naukowego** obszaru Partnerstwa Odry.

Badanie ankietowe

W okresie od **marca do maja 2010 r.** odbyło się badanie ankietowe podmiotów naukowych, którego celem było określenie:

- potencjału rozwoju i mocnych stron nauki w Regionie Odry,
- pożądanego charakteru oczekiwanej współpracy w poszczególnych obszarach, jak również
- zidentyfikowanie już istniejących powiązań

Badanie, na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego przeprowadziła pani **dr Magdalena Mojsiewicz** z Uniwersytetu Szczecińskiego.

Liczba jednostek sektora publicznego prowadzących prace badawczo-rozwojowe w - stan na 2008 r.

Jednostki nauki i rozwoju techniki	Województwo				Polska ogółem
	dolnośląskie	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	
Placówki naukowe PAN	3	-	5	-	73
Jednostki badawczo-rozwojowe w rozumieniu ustawy o jbr	3	-	9	1 oddział	418
Inne jednostki finansowane głównie z sektora publicznego (PKD2007 72)	4	1	1	-	426
Szkoły wyższe	21	4	21	12	147

Źródło: Dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Liczba jednostek sektora publicznego prowadzących prace badawczo-rozwojowe w - stan na 2008 r.

Jednostki nauki i rozwoju techniki	Land			
	Berlin	Brandenburg	Meklemburg-Vorpommern	Sachsen
Institute Fraunhofera	3	4	2	13
Institute Leibniza	4	7	5	6
Institute Maxa-Plancka	4	4	2	6
Inne jednostki finansowane głównie z sektora publicznego (PKD2007 72)	21	14	14	1
Szkoły wyższe	10	10	7	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Przedstawicieli regionów Partnerstwa Odry ds. kontaktów roboczych

Tab.5.

Zatrudnieni przy pracach badawczo-rozwojowych sektora publicznego w Niemczech w latach 2006-2008

[EPC]

Land	Zatrudnieni przy pracach badawczo-rozwojowych			Institucje publiczne w Niemczech =100
	2006	2007	2008	2008
Berlin	13 925	14 112	14 319	13,1
Brandenburg	3 449	3 610	3 948	3,6
Mecklenburg-Vorpommern	2 064	1 998	2 035	1,9
Sachsen	8 503	8 977	8 553	7,8
Niemcy ogółem	104 755	106 725	109 048	100,0

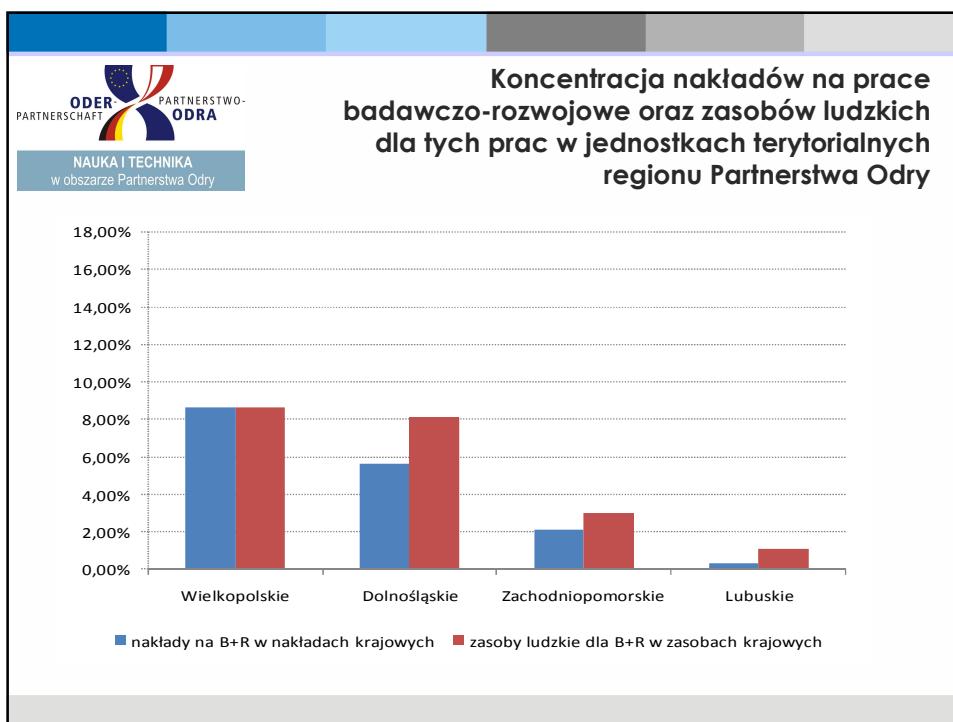
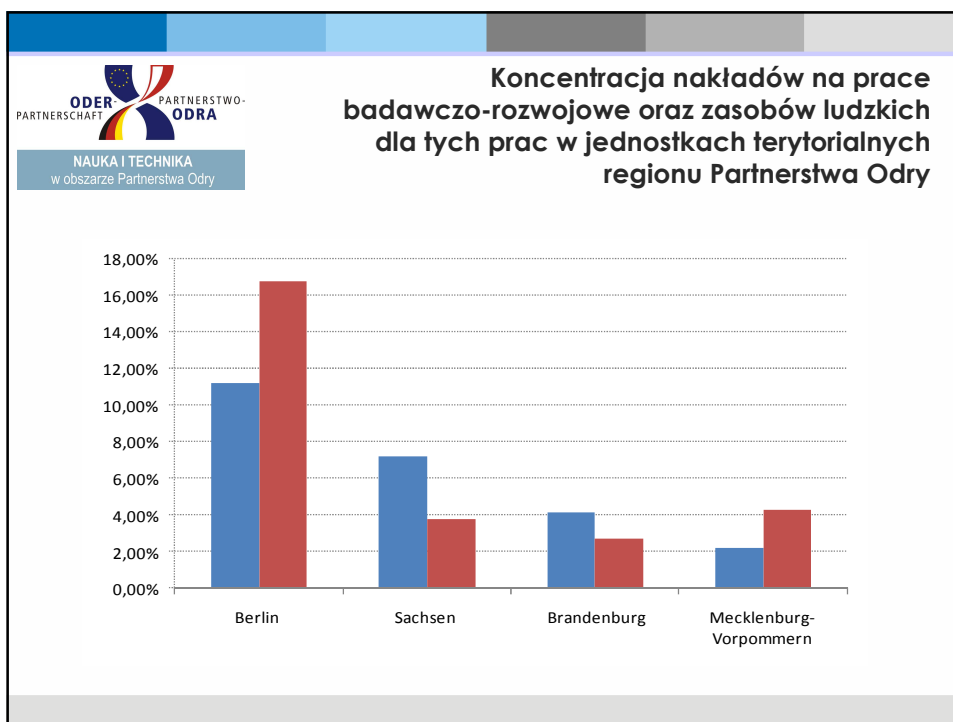
Źródło: Statistisches Bundesamt, Fachserie 14 / Reihe 3.6, 2008.

Zatrudnieni przy pracach badawczo-rozwojowych sektora publicznego w Polsce w latach 2006-2008

[EPC]

Województwo	Zatrudnieni przy pracach badawczo-rozwojowych sektorów GOVI HES			Institucje sektorów GOVI HES w Polsce =100
	2006	2007	2008	2008
Dolnośląskie	4 375,5	4 814,8	5 010,3	8,1
Lubuskie	723,0	712,5	705,4	1,1
Wielkopolskie	4 541,9	4 396,3	5 280,4	8,6
Zachodniopomorskie	1 692,6	1 910,2	1 875,8	3,0
Polska ogółem	59 203,5	60 062,2	61 740,7	100,0

Źródło: BDR GUS.

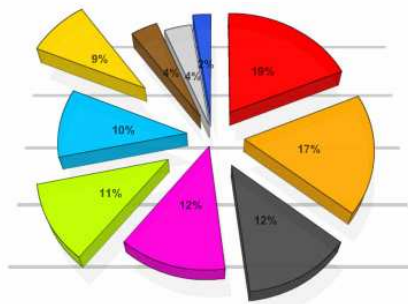
Badanie ankietowe

Szkoły wyższe oraz ich wydziały - 74 respondentów

- 58 z Polski,
- 16 z Niemiec.

Pozauczelniane instytucje publiczne (i niepubliczne) - 22 respondentów

- 7 z Polski,
- 15 z Niemiec.

Badanie ankietowe

PRZECIĘTNY POZIOM FINANSOWANIA PUBLICZNEGO DZIAŁALNOŚCI BADAWCZO-ROZWOJOWEJ ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH

Kraj	Rodzaj instytucji B+R	Przeciętny poziom finansowania	N
PL	Szkoły	10,8 %	47
PL	Instytucje pozaakademickie	10,4 %	7
De	Szkoły	13,4 %	14
De	Instytucje pozaakademickie	4,9 %	12
Łącznie		10,4 %	80

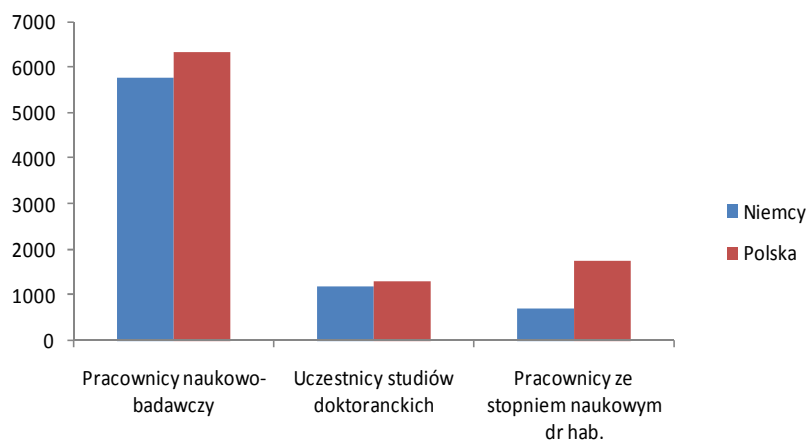
Badanie ankietowe

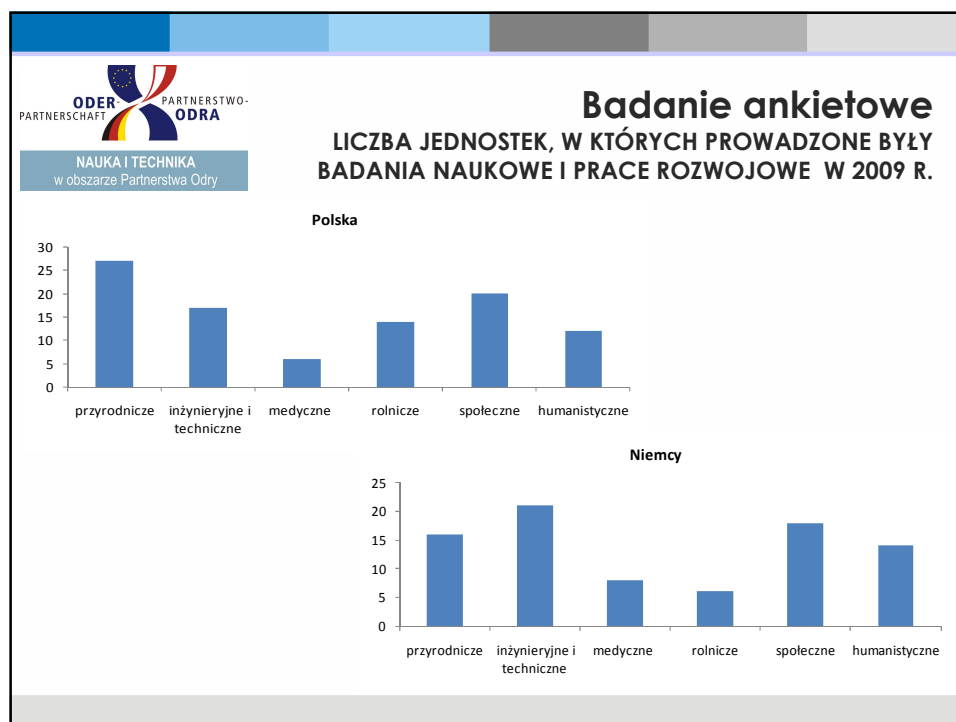
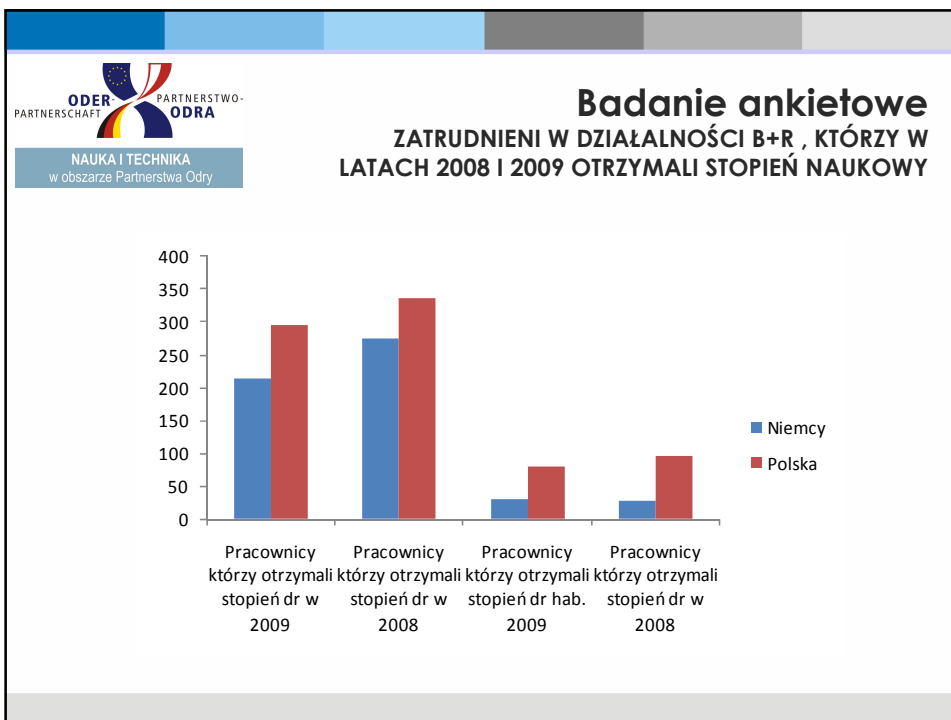
PRZECIĘTNY POZIOM FINANSOWANIA PUBLICZNEGO DZIAŁALNOŚCI BADAWCZO-ROZWOJOWEJ ZE ŚRODKÓW PRYWATNYCH

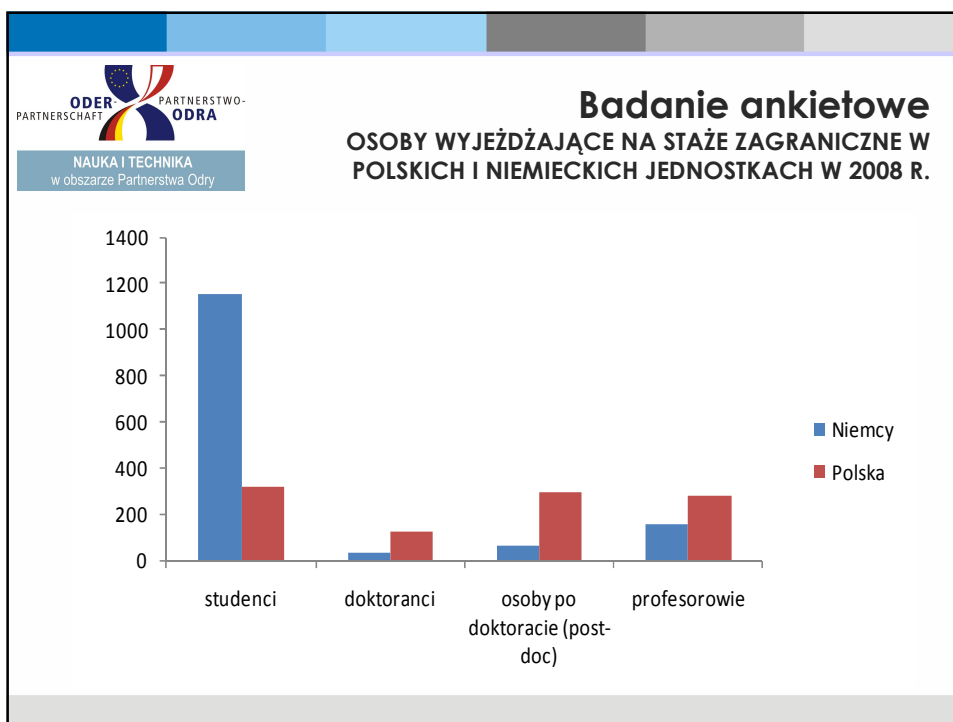
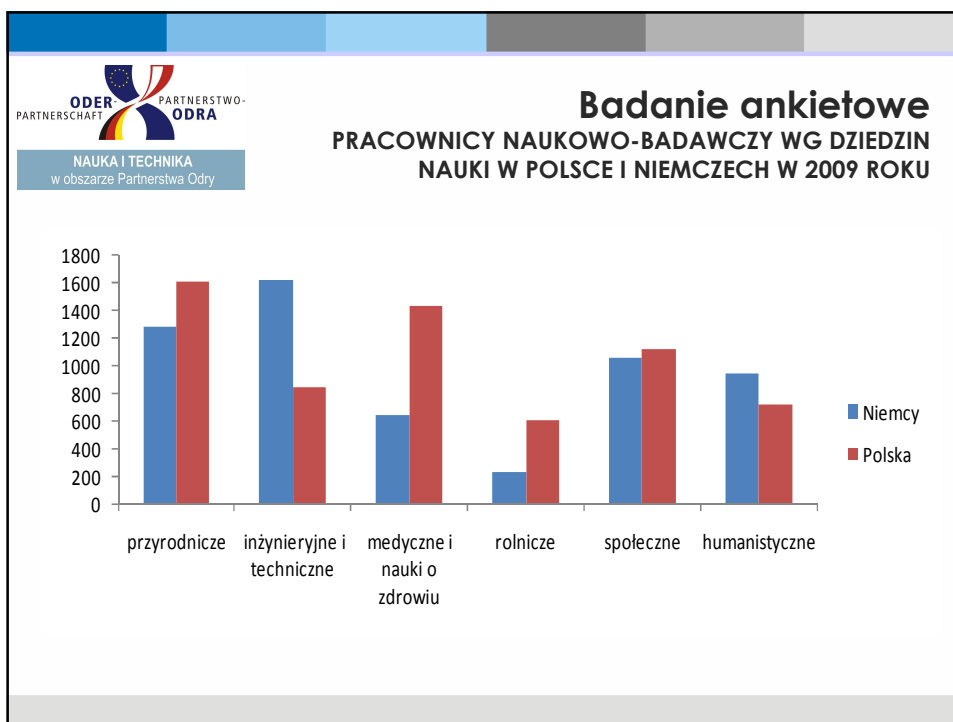
Kraj	Rodzaj instytucji B+R	Przeciętny poziom finansowania	N
PL	Szkoły	6,3 %	47
PL	Instytucje pozaakademickie	0,7 %	7
De	Szkoły	22,4 %	14
De	Instytucje pozaakademickie	28,3 %	12
łącznie		11,9 %	80

Badanie ankietowe

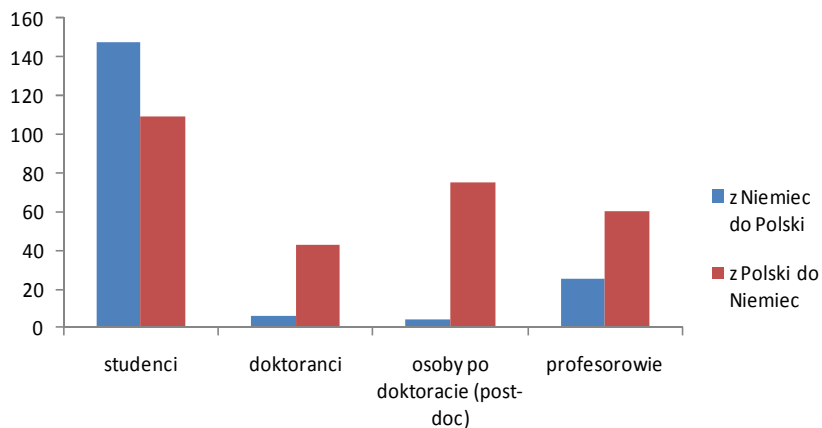
ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI B+R W POLSKICH I NIEMIECKICH JEDNOSTKACH 2009 ROKU (HC)

Badanie ankietowe OSOBY UCZESTNICZĄCE W WYMIANIE POLSKO- NIEMIECKIEJ W 2008 R.

Badanie ankietowe KATALOG PROJEKTÓW BADAWCZYCH

408 projektów badawczych, z czego:

- 365 realizowanych oraz 34 w przygotowaniu
- 107 jest finansowanych ze środków unijnych, 10 ze środków innych państw lub organizacji międzynarodowych, 29 ze środków prywatnych - ze sfery biznesu oraz od prywatnych instytucji niedochodowych (fundacje, stowarzyszenia)

W przypadku 108 projektów zadeklarowano współpracę z krajowymi jednostkami naukowymi (**40 z regionu Odry**), w 114 przypadkach zadeklarowano współpracę międzynarodową z jednostkami naukowymi (**43 z regionu Odry**)

NAUKA I TECHNIKA w obszarze Partnerstwa Odry			
Badanie ankietowe KATALOG PROJEKTÓW BADAWCZYCH			
Dziedziny nauki	Niemcy	Polska	Liczba projektów
Nauki przyrodnicze	16	27	
1.1 .Matematyka	6	5	14
1.2. Nauki o komputerach i informatyka	11	8	5
1.3. Nauki fizyczne	9	7	16
1.4.Nauki chemiczne	7	4	0
1.5. Nauki o ziemi i o środowisku	3	5	4
1.6.Nauki biologiczne (bez rolniczych i medycznych)	5	10	20
1.7.Inne niekasyfikowane w ramach nauk przyrodniczych	5	3	1

NAUKA I TECHNIKA w obszarze Partnerstwa Odry			
Badanie ankietowe KATALOG PROJEKTÓW BADAWCZYCH			
Dziedziny nauki	Niemcy	Polska	Liczba projektów
Nauki inżynieryjne i techniczne	21	17	
2.1. Inżynieria lądowa	8	4	11
2.2. Elektrotechnika, elektronika, inżynieria informatyczna	11	8	12
2.3. Inżynieria mechaniczna	11	5	12
2.4. Inżynieria chemiczna	3	3	0
2.5. Inżynieria materiałowa	7	6	3
2.6. Inżynieria medyczna	7	4	0
2.7. Inżynieria środowiska	10	7	2
2.8. Biotechnologia środowiskowa	6	0	0
2.9. Biotechnologia przemysłowa	5	0	0
2.10. Nanotechnologia	8	5	0
2.11. Inne nieklasyfikowane w ramach nauk technicznych i inżynieryjnych	5	8	2

Badanie ankietowe KATALOG PROJEKTÓW BADAWCZYCH

Dziedziny nauki	Niemcy	Polska	Liczba projektów
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	8	6	
3.1. Medycyna ogólna	2	1	10
3.2. Medycyna kliniczna	2	1	6
3.3. Nauka o zdrowiu	4	3	15
3.4. Biotechnologia medyczna	3	3	9
3.5. Inne nieklasyfikowane nauki medyczne i o zdrowiu	3	4	2

Badanie ankietowe KATALOG PROJEKTÓW BADAWCZYCH

Dziedziny nauki	Niemcy	Polska	Liczba projektów
Nauki rolnicze	6	14	
4.1. Rolnictwo, rybołówstwo i leśnictwo	4	9	7
4.2. Nauka o zwierzętach i mleczarstwie	3	5	4
4.3. Nauki weterynaryjne	1	3	9
4.4. Biotechnologia rolnicza	2	7	6
4.5. Inne nieklasyfikowane nauki rolnicze	3	6	3

Badanie ankietowe KATALOG PROJEKTÓW BADAWCZYCH

Dziedziny nauki	Niemcy	Polska	Liczba projektów
Nauki społeczne	18	20	
5.1.Psychologia	3	2	0
5.2.Ekonomia i biznes	3	7	13
5.3.Pedagogika	11	9	0
5.4.Socjologia	7	6	13
5.5.Prawo	8	3	8
5.6.Nauki polityczne	8	3	5
5.7.Geografia społeczna i gospodarcza	7	1	0
5.8.Media i komunikowanie	5	3	2
5.9.Inne nieklasyfikowane nauki społeczne	6	5	1

Badanie ankietowe KATALOG PROJEKTÓW BADAWCZYCH

Dziedziny nauki	Niemcy	Polska	Liczba projektów
Nauki humanistyczne	14	12	
6.1.Historia i archeologia	8	2	0
6.2.Języki i literatura	5	5	19
6.3.Filozofia, etyka i religia	4	1	0
6.3.Sztuka	2	5	13

Badanie ankietowe PODSUMOWANIE

Przy okazji realizacji badania powstała **baza danych o projektach badawczych** istotnych z punktu widzenia ankietyowanych jednostek. Było ich **408** (365 realizowanych oraz 34 w przygotowaniu)

Około **20 % projektów badawczych** w chwili obecnej realizowanych jest w ramach współpracy jednostek naukowych obszaru Partnerstwa Odry.

W regionach obszaru Partnerstwa Odry ulokowane jest **26,4 %** zasobów ludzkich nauki i techniki Niemiec oraz **20,8 %** zasobów ludzkich nauki i techniki Polski.

Badanie ankietowe PODSUMOWANIE

W wymianie naukowej **22 %** pracowników naukowych wyjeżdżających na staże z Niemiec przyjeżdżało do Polski, **36%** polskich pracowników naukowych korzystających z wymiany międzynarodowej wyjeżdżało w latach 2008-2009 do Niemiec.

Istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że **podmioty zaangażowane w realizację badania** (ujawniające dane w ankiecie) **można uznać za zainteresowane pośrednictwem bądź pomocą w zakresie nawiązania współpracy transgranicznej.**

W obszarze Partnerstwa Odry wskazania respondentów pokazują, że **24 %** pracowników naukowo-badawczych reprezentuje nauki przyrodnicze, **20 %** nauki inżynieryjne i techniczne, **18 %** - nauki społeczne, **17 %** - nauki medyczne i nauki o zdrowiu, **14 %** - nauki humanistyczne, a **7 %** - nauki rolnicze.

Spotkanie w Berlinie

foto. Spotkanie w Berlinie

Równoległe z inicjatywy **prof. Jörga Steinbacha** – Rektora **Technicznego Uniwersytetu w Berlinie**, odbyło się 27 maja 2010 r. spotkanie rektorów uczelni wyższych Regionu Odry poświęcone omówieniu spraw z zakresu transgranicznej współpracy ośrodków naukowo-badawczych.

Podczas spotkania Uniwersytet Techniczny w Berlinie zaproponował obszary, w których współpraca jest możliwa i wskazana już teraz. Są to:

- biotechnologia, żywność, rolnictwo
- inżynieria mechaniczna, systemy transportowe
- energetyka, zarządzanie energią
- informatyka i telekomunikacja, technologie ICT

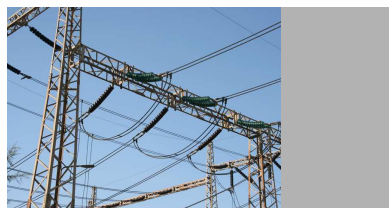
Spotkania warsztatowe

Podczas spotkania w Berlinie ustalono iż w najbliższych miesiącach odbędą się **dwa tematyczne spotkania warsztatowe** służące integracji środowiska badaczy i naukowców poszczególnych dziedzin nauki.

w Berlinie dotyczące obszaru żywność, rolnictwo, biotechnologia (organizator: Uniwersytet Technologiczny)

w Zielonej Górze dotyczący energetyki (organizator: Uniwersytet Zielonogórski)

Kolejne spotkanie rektorów publicznych uczelni wyższych regionów Partnerstwa Odry zostanie zorganizowane we wrześniu tego roku przez **Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie** w ścisłym partnerstwie z **Wydziałem Polityki Regionalnej UM WZ**.

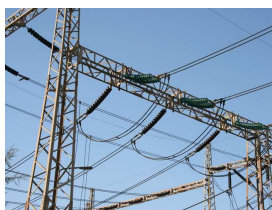

Konferencja polityczna

W dniach **26-27 października 2010 r.** w Szczecinie odbędzie się **polityczne spotkanie Partnerstwa Odry.**

Podczas spotkania zostanie podpisana **Rezolucja o współpracy naukowo-badawczej w regionie Partnerstwa Odry.**

Konferencja październikowa będzie poprzedzona dwoma warsztatami i spotkaniem rektorów. W szczególności podczas spotkania rektorów wypracowane zostaną **zręby merytoryczne Rezolucji.**

Wydział Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski
Województwa Zachodniopomorskiego
ul. Piłsudskiego 40-42,
70-421 Szczecin